

VILÁGOSÁG

Időjárás

Az ukránai mély depresszió szivóhatására beáramlott igen hűvös óceáni levegő nyomában Nyugatról kissé melegebb, de párás levegő közeledik a Kárpátok felé. Németország déli részén ismét kiterjedt esőzések voltak. Kolozsváron vasárnap délelőtt 18 főt mértek.

Várható időjárás: Gyenge légáramlás, változó felhőzet. Záporosabb inkább csak a hegyvidékeken valószínű. Kissé melegebb idő.

KOLOZSVAR,
-1948 július 20, kedd

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPIRAPJA

V. ÉVFOLYAM
164. szám

A Magyar Népi Szövetség új feladatai előtt

Irtá: KACSÓ SÁNDOR, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke

A Román Munkáspárt központi vezetésének teljes (plenáris) ülésén hozott határozata mulhatatlanul szükségessé teszi, hogy az országban élő magyar dolgozó tömegek demokratikus szervezete — a Magyar Népi Szövetség — is vizsgálatot tartson ugy a maga fejlődése és tevékenysége felett, mint a Román Népköztársaság, a dolgozók — nemzetiségi küldetés nélkül — hazája jelenlegi politikai életében elfoglalt helyzete felett. Fokozta ennek az átvizsgáltnak a szükségességét a Tájékoztató Irodának a Jugoszláviai Kommunista Párt helyzetére vonatkozó határozata.

E két történelmi dokumentum ugyanis éles fényesórávát vetít a nemzetiségi kérdésre, kiemelve az e kérdésben való helyes magatartás fontosságát. E ebben az éles megvilágításban újra dokumentálódik, hogy a történelmi fejlődés a nemzetiségi kérdésnek egyetlen megoldást kínálja s egyben követeli meg. Ezt a helyes s egyben teljes megoldást a Szovjetunió elsőként már megvalósította. A marxista-leninista elmélet ezen a téren is beigazolta hatékonyságát, érvényességét, győzhetetlen erejét. A nemzetiségi kérdés megoldása az ország demokratikus, még pontosabban: szocialista fejlődésével áll szoros kapcsolatban. Minden másirányú keresgélés káros és veszedelmes elhajlás, a történelmi fejlődés elakasztása: reakció.

Mindenki előtt világos ma már, hogy Romániában a munkásosztály marxista-leninista világnézeti pártja volt a demokratikus fejlődésért való harcot megszervező és vezető erő. E fejlődésnek kezdetül egyik lényeges tényezője volt a nemzetiségi kérdés megoldására irányuló következetes küzdelem. A Párt álláspontját főtűkére, Gheorghiu-Dej világosan megfogalmazta: „Az együtt lakó nemzetiségek szabadságjogainak kiteljesítése és teljes jogainak biztosítása az ország demokratizálódásától függ. Ez marad pártunk legfőbb feladata...”

A munkásosztály pártja arra is rámutatott, hogy a demokrácia felépítéséért való küzdelemben az egyik legfontosabb és legidősebb feladat a román és a magyar szovinizmusnak, a magyarellenességnek és a revizionizmusnak, mint a polgári nacionalizmus megnyilatkozásainak a kíméletlen leküzdése. Ezeknek, a kapott súlyos csapások utáni újabb megerősölkése komoly akadályt jelenthetett volna a demokratikus fejlődés útjában. Helyre emel is rosszabbat: a kapitalistáknak használt lesterhárcba való visszazúllást eredményezhette volna. A nacionalizmus veszedelmes fegyver volt és maradt a reakció kezében. A román polgársághoz hasonlóan a gazdasági és politikai érdekeiben süffőt erdélyi magyar polgárság — kétségbeesett dühében — minden eszközt felhasználva arra, hogy a román demokrácia ellen igazságtalosan a magyar tömegeknek a fasizmus mély depresszióba kerülését okozta.

gyult, elmaradott részét. A nacionalizmus és ennek egyik megnyilvánulása, a revizionizmus tehát valójában erős akadály volt a demokratikus fejlődésnek, amelyetől „az együtt lakó nemzetiségek szabadságjogainak kiteljesítése és teljes jogainak biztosítása” függ. A munkásosztály pártja következetes harcának köszönhető, hogy országunk elindult a nemzetiségi kérdés demokratikus megoldása útján, proklamálva és gyakorlatban alkalmazva minden nemzetiség jogegyenlőségének a politikáját. S mi sem természetesebb, minthogy ebben a küzdelemben a Magyar Népi Szövetség annak a pártnak az irányvonalait fogadta el és követte, amely a kizsákmányolás és elnyomtatás ellen a legkövetkezetesebben küzdő osztály élesapataként a marxista-leninista tanítástól kijelölt irányban biztonosan halad előre a nemzetiségi kérdés helyes és teljes megoldása felé.

Az azóta megtett út konkrét tapasztalatokkal is meggyőzte a Magyar Népi Szövetség széles rétegét arról, hogy éppen az országunk a szocializmus felé való demokratikus fejlődéséért való küzdelemben csak ez a Román Munkáspárt vezetésével folytatott küzdelem biztosíthatja a nemzetiségi kérdés teljes megoldását.

A nacionalizmus ugyanis, mely az együtt lakó népek életének megmérgezésével a kizsákmányoló feudális és polgári rendszer legveszedelmesebb fegyvere, csak ekköz egyik osztály másik általi kizsákmányolásának a biztosítására. Viszont a földreformmal, a Nemzeti Parasztpárt felekezésével, a tőkésöknek az ország politikai életéből való eltávolításával, a monarchia elűzésével és az államosításokkal a polgári és a földesuri rétegre mért csapások ugyanakkor a magyar és a román nacionalizmusra mért csapásokat is jelentették s jogegyenlőségünk megszilárdítását hozták. A tőkés kizsákmányolás lehetőségének a visszaszorításával párhuzamosan dolgozó népiünk fellépett, hogy megnyert szabadságjogainak teljes felhasználásával és értékelésével egyre fokozódó ütemben kell bekapcsolódnia Népköztársaságunk építő munkájába.

A marxista forradalmi párt helyes politikai irányvonalának a felismerése kezdetül feladatává tette a Magyar Népi Szövetségnek, hogy — a proletárlétszám pártjának az irányításával — küzdjön a magyar reakció minden megnyilatkozásával szemben. Meg kell valhannunk, hogy a Magyar Népi Szövetség magatartása ebben a küzdelemben nem mindig volt elég erős és következetes. Az erdélyi magyar polgári réteg a nacionalizmus segítségével jelentős magyar társadalmi rétegeket tartott befolyása alatt és nem minden esetben és azonnal ismertük fel a nacionalista szellem különböző formáinak a jelentkezését, valamint a tömegekre gyakorolt hatását. Nagy segítségünkre volt a

munkásosztály pártjának a kizsákmányoló politikai és gazdasági érdekei szolgálatába állított nacionalizmus elleni szivós küzdelem, de nem ismertük fel azonnal, hogy mindezek, akik „nacionalista felháborodással” vagy „sérelmi politikával” válaszoltak a reakció kihívására, ezzel maguk is a reakció szolgálatába álltak.

A Román Kommunista Párt utmutatása és határozat támogatása következtében elért eredményeinket sikeresebben használtuk fel az 1946. évi választásokon arra, hogy a széles magyar népi tömegeket a demokrácia mellett vonzassuk fel. Ez csak azután valósulhatott meg, miután a Román Kommunista Párt segítségével meggyőztük a Magyar Népi Szövetség listája ellen irányuló magyar reakciók lista letételének a kísérletét, amely maga körül egyesítette volna az egész magyar reakciót a kizsákmányolt felelőtlenekből és a határozat, egyház egyes vezetőitől a munkásosztályt eláruló jobboldali szociáldemokratákig. Az angol-amerikai imperialista ügyműkök által is támogatott e lista letételének a meggyőztése után, a magyar reakció megváltoztatási taktikáját s az elvtelen „magyar egység” jelszavával, vagyis nacionalista alapon igyekezett toronyerni a Magyar Népi Szövetségben.

Miután a Magyar Népi Szövetség megmutatta a magyar tömegeknek, hogy nem lehetünk a demokrácia fejlődéséért vitt küzdelemben egységesen azokkal, akik a szabadság és a haladás természetes ellenségei, a nacionalizmus egy másik alakjával, a szeparatizmus, a gazdasági, politikai és kulturális elszigetelés propagálásával kellett hosszú s még szervezeti életünkbe is belenyúló küzdelemet folytatnunk. Sokan estek bele ebbe a hibába, hogy demokratikus nemzetiségi szabadságjogaink fogták fel a — dolgozók harc egységére olyannyira káros — ilyen elkülönülést.

A reakció ezután a „nem politikai” jelszavával próbálta meg lefegyverezni a városi kispolgárságot és a dolgozó férfiműveket a szembefordítást illetően a munkásosztállyal. Ezt követően a nacionalista igazgatás bizalmatlanságot ágyazott fölkeltem az ország demokráciájára iránt.

Ezen a téren még most is folyamatos ráérőnk a nem szűkösünk. Ellenségeink kibaszálják elhővetett hibáinkat. Kihaszálják, hogy az elvtelen „egység” időleges befolyása következtében és a vagyonos rétegek befolyása alá került egyes helyi szervezetek vezetősége miatt, a földreform és a telepítés során nem tudtunk elég segítséget nyújtani a nemzetelen földműveseinknek a magyar és román reakció részéről okozott sérelmek orvoslására. Ezt a gyengeségünket igyekezik kihasználni most az amerikai imperializmus szolgálatába állt egyházi reakció a katolikus egyház és a vallási

szekták egyes vezetőségi tényezőin keresztül arra, hogy zavartalanul támasszon különösen az elmaradott falusi rétegek között. A tőkésök a félrevezetés, a zsarolás, a fenyegetés és a babonákba fulladó miszticizmus eszközeivel akarják elszakítani a földműves rétegeket a népi demokrácia erőgítéséért és fejlesztéséért való küzdelemtől. Az egyház ruhájába öltözött ellenség egyrészt azt akarja elérni a szegény parasztsággal, hogy reménytelenül minden „földi küzdelem”, másrészt az „ördög művének” hirdeti a demokráciát s kiközösítéssel fenyegeti azokat, akik részt vesznek a demokratikus küzdelemben. Ezeket az álnok módszereket kiemeltlenül le kell lépelnünk és le kell küzdeni, annál is inkább, mert ezek között a pródikátorok között sok, a fasizmus idején kompromittált, együttműködő elem is van.

Szervezetünk maga is folyamatos tisztulási és fejlődési folyamaton esvén át, a néphőzségek ellenére is sikerrel vívta a küzdelemt a reakció e nyitlan vagy álcázottan jelentkező nacionalista megnyilatkozásaiival szemben. E küzdelemlünk sikerének legszilárdabb alapjára mutat rá a KMP központi vezetősége plenáris ülésének a határozata, amikor megállapítja: „Az együtt lakó nemzetiségek jogegyenlőségének megadása, a szovinizma és revizionista áramlatok, Patrascanu antimarkista, sovénacionalista álláspontjának leküzdése hozzájárult a román nép és az együtt lakó nemzetiségek testvérisüléséhez. Az együtt lakó nemzetiségek nagy tömegének szavazata az Alkotmányra, amely szentesíti teljes jogegyenlőségüket, újabb igazolása a Párt helyes irányvonalának a nemzetiségi kérdésben...”

A Határozat 10. pontja rámutat arra, hogy az „elért sikerek ellenére... még sok tennivaló van” ezen a téren. „Lankadatlan eréllyel kell folytatnunk a munkát — mondja a Határozat — a sovén és revizionista befolyás csökkenésének a leküzdésére. Időszorúen és helyesen figyelmeztetjük ezek a szavak a Magyar Népi Szövetséget is, hogy fokoznia kell éberségét. A Jugoszláviai események világosan mutatják, hogy a marxista-leninista elvtől való minden eltérés a polgári nacionalizmus állapotába való visszazuhanást jelent s ez már nem csak a további demokratikus fejlődést s ebben a nemzetiségi kérdés megoldását akadályozza, hanem a tőkés elnyomtatásba való visszazuhanást jelent.

Az ellenség egyik legfontosabb eszköze, mellyel sorainkat megbonthatja, még mindig a nacionalizmus és a szovinizmus, illetve ezek minduntalan új és új formában jelentkező maradványai. A politikai és a gazdasági életből kizsákmányoló osztályok az országunkban élő magyar nemzetiség sorában is elkevered-

delt küzdelemre készülnek. Újra, két síkon is, jelentkezik az elvtelen „egységbe” való nacionalista tömörülés kísérlete. Az államosított ipari vállalatok volt magyar tulajdonosai azzal igyekeznek megfélemlíteni a tömegeket, melyeket könyörtelenül kizsákmányoltak, hogy szegénytelenül „magyar vagyontól elvontásának” szeretnek kijátszani kizsákmányoló lehetőségeiből való kihalásukat. Egyidejűleg a legképtelenebb remények terjesztésével kísérik meg a reakció továbbra is a falusi magyar kizsákmányoló rétegek befolyása alatt tartani a dolgozó magyar földművesiséget.

Az egyszer kiközösített „sérelmi” és „jelzárközi politikának” most újabb változata jelentkezik. Bizonyos önteltséggel és hámmítással még egyes szervezetek is belesznek ebbe a hibába, hogy eddig elért eredményeinket külön a mi nemzetiségi küzdelemlünknek tulajdonítsák, holott ezek a valóságban a román és a magyar dolgozó tömegek közös harcának, a munkásosztály és élesapata vezetésével vívott harcokért elért demokratikus átalakításoknak köszönhetőek. Az elmaradott nacionalista rétegek előtti haszontalan és veszedelmes népszerűsítés keresése csábít még sokakat erre a téves útra. A reakció egyik álnok mód szere: elterelni a dolgozó tömegek figyelmét a román és a magyar tőkésök elleni közös küzdelem szükségességétől és mesterségesen megteremteti a „román-magyar szembőlállást” még a demokrácia táborán belül is.

Tapasztalataink azt bizonyítják, hogy e reakciós kísérletezgetésekkel szembeni harcunkban legnagyobb gyengeségünk az elégtelen ideológiai felkészültség. Ez a gyengeség gyakran előidézi azt, hogy helyi jellegű és könnyen megoldható kérdések káros surlódásokra és nacionalista elhajlásokra adnak alkalmat.

Ebben és a politikai és ideológiai nevelés felkészítésével kell folytatnunk küzdelemlünket, hogy a magunk részéről is minden akadályt elhárítsunk a demokratikus továbbfejlődés útjából. Szervezetünknek — az eddiginél is fokozottabban — a városi és falusi dolgozók szervezeteké kell lennie. Azokat a kizsákmányoló elemeket pedig, akik még szervezetlenk sorában, sőt egyes helyi szervezetek vezetőségében is rejlenek, kíméletlenül el kell távolítani, ami megkönnyíti küzdelemlünket a reakció, s különösen a katolikus egyház vezetőségének a mesterségesével szemben. Így tarthatunk csak lépést a Román Munkáspárt vezette munkásosztály harcával. Tudatában annak, hogy a munkásosztály pártja által elért minden eredmény egy-egy lépés előre a szocializmus, vagyis a nemzetiségi kérdés teljes és maradéktalan megoldása felé.

Munkásírók és költők

előtt nyit tág lehetőséget és széles utat az OSZT kulturosztyála, azzal az elhatározásával, hogy felkutatja minden gyárban és üzemből azokat a munkásírókat és költőket, akik megérdemlik a legnagyobb nyilvánosságot. Ezeket a tehetségeket támogatja, írásaikat leközi az OSZT román- és magyar nyelvű lapjában a „Kulturfüzet”-ben és általában mindent megtesz, hogy az arra hivatottak kibontakozhassanak s versben és prózában elmondhassák mindazt, ami talán hosszú évek alatt érlelődött bennük, de a mostoha viszonyok miatt sohasem kerülhetett nyilvánosságra.

Régen az irodalmi folyóiratok hasábjaira csak nagyírták került be egy-egy ugynevezett „östehtesség” neve. Ezek az östehtések általában az uralkodó osztály világnézetének szja szerint írtak, mert nem adtak és nem adhattak hangot az elnyomott munkásosztály fájdalomának, véres problémáinak. Egyébként a falusi és városi dolgozó, lehetett bármilyen tehetséges, olyanformán tekintett irodalmi lapjainkra, folyóiratainkra, mint elérhetetlen magasságban lebegő valóságokra, melyeket az irodalmi kasztrendszer törvényeinek megfelelően titokzatos és elérhetetlen lények írtak és szerkesztettek, akik kizárták maguk közül a legtehetségesebbet is, hacsak nem tartozott a kasztba vagy közvetlen környezetébe.

Ma teljesen és gyökeresen megváltozott a helyzet. Legszívesebben napilapjaink, folyóirataink örömmel, készséggel közik a tehetséges írásokat, s különösen szívesen támogatják a munkástehtéseket. Írásra, alkotásra buzdítják őket, s máris nem egy gyár vagy üzem mondhat magának olyan munkásírókat, vagy költőket, akiknek nevét már széles tömegeink ismerik.

Az Országos Szakszervezeti Tanács egy lépéssel tovább megy. Kulturfüzetei számára nemcsak hívja és elvárja a munkásírókat és költőket, hanem mindenütt megbizta most alakult szerkesztőbizottságát, hogy kötelesség szerűen kutassa fel azokat a munkástehtéseket, akik néha egy-egy üzemi vagy gyári faluújságon meglepően tehetséges és kiforrott írással jelentkeznek.

Széky Edre, az OSZT bukaresti kiküldöttje, a napokban megbeszélésre hívta a kolozsvári írókat és újságírókat, akik soralkból szerkesztőbizottságot választottak. Ezután a bukaresti kulturfelelős mindnyájukat megkérte arra, hogy üzemi és gyári látogatásaik során különös gondot fordítsanak munkástehtések felkutatására, akiknek írásait azután a „Kulturfüzet” leközi és széles tömegek kulturkincsévé váltja.

A „Kulturfüzet” főcélja: előadásra alkalmas jelenetekkel, egyfelvonásosokkal, szavalásra méltó versekkel ellátni ezernél több műkedvelő társulatunkat, valamint új dalokról gondoskodni ötszáz dalárdánk részére. Az ország kulturélete, sajátos új munkáskulturája hatalmas léptekkel lendül előre. S ebben a nagyszerű versenyben tevékeny részt kell vállalnunk azoknak a munkásíróknak és költőinknek, akik a multban nem találhatták meg a kibontakozás és érvényesülés teljes lehetőségeit. (—on.)

Sikeresen vizsgáztak néptanítójelöltjeink

Miben mutat fejlődést tanítóképzésünk s miben kell még fejlődnie?

KOLOZSVÁR. — Az állami magyar tanítóképző intézet befejezte képezítő vizsgálatait. A vizsgáztató bizottság előtt összesen 102 tanítójelölt, 66 leány és 36 fiú, jelentkezett. Az írásbeli vizsgálatot sikerrel letette 99, elbukott 3 leány. Szóbeli vizsgát tett 94, elbukott 4 négy leány és 1 fiú. A VIII/a osztályból Deretei Sára 9.78, Rác Magda 9.22 és Molitor Anna 9.17, a VIII/b osztályból Kádár Margit 9.17, Fehér Magda 9.12 és Koncz Ilona 9.01, míg a fiúk közül Bekó István 9.78, Ricci József 8.79 és Varga Gyula 8.71 általános eredményt ért el. A leányok közül 59, a fiúk közül 35 vizsgázott sikeresen. A bukási százalék 7.8.

A vizsgáztató bizottság elnökét munkatársunk felkérte, hogy a jelöltek vizsgáztatásával kapcsolatban adjon néhány kérdésre választ. A válaszokból általában a következő kép alakult ki:

A középiskolai tanárok szakszervezetét kétségkívül elsősorban az érdekelteti, hogy a képezítő vizsga jelöltjei milyen tudást mutattak világnézetű szempontból, valamint, hogy ennek a tudásnak tárgyi része milyen mértékben vált a jelöltek igazi belső meggyőződésévé? Hogy mindazt, amit a jelenkor mozgalmairól, azok jelentőségéről és okairól elmondottak, az igaz hit hangján szólaltak-e meg, vagy csupán kötelesek leckék jelszavas visszaadása volt-e.

Az az értesülésünk, hogy formális világnézetű oktatásban az ifjak csupán az utolsó hónapokban részesültek. Viszont a pedagógia szaktanára által és az elnök által ilyen tárgyban feltett kérdésekre általában, különösen a lányok, nagyon kielőgítő feleleteket adtak. Mindenestre mindenki válaszában érzett a nyers megfogalmazása a mondani valónak. Tehát arra lehetett következtetni, hogy az ifjuság még tétel meg tanulása előtt dolgozta fel a világnézetű anyagot. Hiszen erre bőséges alkalmá volt a két utolsó, de különösen a legutolsó év folyamán, amikor már a tanítóképző ifjusága az ifjuság-mozgalmi akcióba komoly formában bekapcsolódott. Általában tapasztalható volt, hogy ha a kifejezések körül csetlettek, botlottak is, a mondanivalókat lelkesedés hozta ki belőlük.

Általában megállapítható, hogy a feleletek biztosabbak voltak olyan kérdésekben, amelyek mai kifejlődési formáit kutatták a demokráta berendezkedésnek. A szocializmus elvi alapjait érintő kérdésekben viszont a feleletek, ha nem is helytelenek, de batoratlanok voltak. Mindenesetre fontos, hogy az ezután következő évfolyamok világnézetű képzése és ilyenirányú megerősítése teljesen rendszerezetté alakuljon át, amire tekintettel közelgő tanügyi reformunkra, minden reményünk meg van.

A jelöltek színvonalát tekintve, azt átlagosan a közepesnél valamivel nagyobbra osztályozhatjuk. A lányok formális tudása, különösen tanítói rutinja, sokkal magasabb. A fiúk imitt-amott bizony ügyetlenek voltak. Mindkét nem 90 százaléka jó tanító lesz. Vagy ahogy az elnök által feltett kérdésekre többször is elmondták a népevelő, mert ezt a hivatást teljes tudattal vállalják. Ebből a 90 százalékból körülbelül egyharmada határozott tanítói érvényességnek tünt. Jó étellel és küzed-

lem edzett népi anyag, izmos és céltudatos.

Az egyes tárgyakat tekintve: gyengék voltak a román nyelvből — nem a román irodalomból, hiszen az anyagot eléggé ismerték, ha nem is tudták elég jól kifejezni magukat. A magyar nyelv és irodalom szövegeit csak egyetlen esetben derült ki, hogy valaki nem ismeri Horváth Istvánt, de jól ismerték Nagy Istvánt és Asztalos Istvánt, ugyszintén Szemlér Ferencet és Gaál Gábort is, hogy csak a mai erdélyieket említettük. Egy lány növendék pedig, aki József Attilát kapta tételül, annyira beleléte magát az általa előadott költemény hangulatába, hogy belekényezett. A helyesírással azonban, sajnos, helyenként még bajok vannak, ezeknél a még nagyon kalandos előiskolázott ifjaknál. A pedagógiát nagyon jelesen tudták, bár kissé lecseszagú volt, ahogy felmondták, a gyakorlati vizsgán azonban általában nagyon szépen mutatkoztak be. A történelmet nagyon kitűnően tudták. És hozzá nagyon étellel, színvonalas és főként helyes történelmet ismernek. Talán ennél a tárgynál érvényesült leginkább az új élet diktálta értékelése a régi haszontalanságoknak. Földrajzból, mennyiségtanból — a mértantól eltekintve — továbbá természettanból és egészségtanból általában jó felkészültségről tettek tanuságot. Végezetül még el kell mondanunk, hogy ami elszomorító volt, az ilyen vizsgákon megszokott jelenség: „a drukk”, a félelem elfogódottságig való fokozottsága. Itt azonban már, különösen a lányoknál, egész pánikjellegű fokozódásról beszélhetünk. Sok esetben bénította meg, nyomta el tudásukat. Minden erővel arra kell törekedni, hogy a jövő iskolai év teljesen közel hozzon egymáshoz ebben az iskolában is növendéket és tanárt. Mert ez a pánikszerű félelem kétségtelenül innen származik. (—d.)

Két nagyszerű Petőfi ünnepség

Ézrekre menő tömeg hódolt a nagy költő emlékének Tordán és Medgyesen

TORDA. — (Tudósítónktól.) A Petőfi szellemének hódoló, ország-szerte rendezett előadások során, Tordán háromszor megismételt, rendkívüli sikerű előadásban áldoztak a költő emlékének. A MNSz kulturházának színpadát ez alkalommal művészesen újajépítették. A közönség olyan hatalmas érdeklődést mutatott az előadások iránt, hogy az eredetileg tervezett egy művészt helyett a rendezőbizottság háromszor ismételte meg az emlékünnepeket, mindannyiszor zsufolt, lelkes ház előtt.

A magasszínvonalú műsort Kiss Jenő első díjat nyert fordításában előadott Köztársasági Himnuszra nyitotta meg a helybeli MNSz kitudó dalárdájának előadásában. Ezután Bende Béla nemzetgyűlési képviselő tartotta meg nagyszabású ünnepi beszédét a halhatatlan emlékü forradalmár költőről. Beszédében az előadó hangsúlyozta, hogy a proféta Petőfi álma beteljesült: szabad munkásszám épül a kizsákmányoló osztályuralom romjain. A román és magyar munkásnép a dicsőséges

Szovjet Hadsereg győzelmével örökre lerázta rabláncait, diadalmasan megvívja osztályharcát és ennek a közös győzelemnek eredménye ez a mai, szabad ünnepi est is.

Az est legkiemelkedőbb eseménye Gredinár Aurél „Bucus” című színdarabjának előadása volt. A nagyhatású, drámai részletekben gazdag színjáték pompás rendezésben, kitűnő előadásban került színre. Szendrey Julia alakját ifj. Gáll Miklósné elevenítette meg mély átérzéssel. Petőfi szerepében élthű és illuziókéltő volt Nagy Ferenc. Ugyancsak szép sikere volt Dégi Józsefnének és Király Sándornak a papi házaspár szerepében. Oltean Sándorné, Méhes Bertalan és Fekete Sándor egészítették ki a jól összetanult együttest.

A műsort Gáll Józsefné énekszámai, Gyurkó Ilona táncszáma, Kötő Jolán szavata és Babos Lili szavatai egészítették ki. A nagyszerű előadást Kimpel Flórisné rendezte, de meg kell emlékeznünk Kovrig és Major István testvéreinkről, akik a színpad újajalakítását végezték el. (n. m.)

A nagyszerű est megvalósításában igen nagy érdeme van Kajlik Sándor MNSz közművelődési felelősnek. (M. A.)

Kétkézi önkéntes munkával járultak hozzá a kolozsvári tanárok a munkáslakások építéséhez

KOLOZSVÁR. A város vezetőségének felhívására, a kolozsvári középiskolai tanárok szakszervezete szintén önkéntes munkáhozjárulást vállalt a szamosfalvi repülőter mellett levő háborús épületek eltakarításában. A romeltakarító munkának kettős gyakorlati célja is van, amennyiben egyrészt — az egészségügyi kezdeményezés keretében — a repülőterétől nem messze levő mocsaras tó betömését szolgálja, másrészt a romok közül kiválogatott építőanyagot — az újajépítési munka keretében — az irisztelvi munkáslakások építésénél használják fel.

E gyakorlati célok mellett két hét alatt a tanügyi szakszervezet tagjai munkájának más, nem kevésbé lényeges értelme is bebizonyosodott. A munkahely közösségében egyrészt tanárok és diákok között, másrészt a robbantásokat végző kétkézi s szakmunkások és az önkéntes munkatársukul jött iskolai dolgozók között továbbfejlődött és erősödött a barátság, kölcsönös segítés és becsülés, a közösségért építés szép öntudata. A munka egész ideje alatt a barátság s vidámság hangulata uralkodott a munkahelyen, ahol fi-

zikiai munkások, tanárok és diákok, férfiak és nők, románok és magyarok nemes vetélkedésben versenyeztek a nagyobb eredményért.

A tanári szakszervezet tagjainak a nagyobb része nyári szünetjére önkéntes szakmunkát vállalt: könyvtárrendezést, esti tanfolyamokon előadást, özi javító vizsgákra ingyenes előkészítést. Azok, akik a nehéz testi munkát jelentő szamosfalvi munkahelyet vállalták önkéntes munkájuk színvételű, nem jelképes cselekedetként tették ezt, hanem tényleges eredmény szerint is komoly munkát végeztek.

Julius 3—17 között két csoportjuk vett részt ebben a munkában. A július 3-tól 9-ig működő első csoport — 83 tagú — elsősorban az anyag kiválogatását és szállítárára előkészítést végezte. E mellett egy hét alatt 120 köbméter (240 csille) törmelék rakodott és szállított a mocsaras tóba. A második — mindössze 46 tagú — csoport július 10-től 17-ig összesen 100 köbméter (200 csille) törmelék rakodott és szállított a tóba, tehát személyenként teljesítménye naponta átlag félköbméter törmelék előkészítése, rakodása s elszállítása volt a többszámú méternyire levő úrtól helyig. Jellemző a munka lendületének a fokozódására, hogy míg első munkanapjukon a csoport tagjai mindössze 23 csillényi törmelék szállítottak, a harmadik napon 45 ember már 43 csille romot öntött a tóba.

A közösségi munka naponta új s új jelentőzöket vonzott a szamosfalvi munkahelyre s nem egy olyan akadt, aki a vállalt napok letelte után is visszamaradt és továbbdolgozott. (S. V. Zs.)

Ünnepel Medgyes

MEDGYES. — (Levelezőnkől.) A medgyesi MNSz közművelődési osztálya magasszínvonalú Petőfi-estet rendezett. A műsor az Internacionáléval kezdődött, a Molnár István igazgató vezetésével álló medgyesi Vegyeskar előadásában. Ezután Kovács Zulejka előadása következett Petőfiről. A jól felépített előadást nagy tetszéssel fogadta a közönség. Ugyancsak sikere volt dr. Nemező Károlynak, aki Petőfi

„Republica” című költeményét szavaltta el hatatosan. Majorán Pál Petőfi dalai után Balázs Kató szavalt Petőfi költeményeket, majd Dobay Istvánné Petőfi dalokat adott elő. Kajlik Öcsi az „Egy gondolat bánt engemet” című költeményt szavaltta, majd a műsor legnagyobb sikerű számára került sor. A MNSz színjátszó csoportja rendkívüli sikerrel adta elő Gredinár Aurél „Bucus” című egyfelvonásos Petőfi-tárgyú színjátékát. A nagyhatású, kitűnően felépített darab főszerepelt Veres Péter, Farkas Julia, Varga Demeter és Majorán Nusi játszották. A rendezés Gálffy Ica érdeme.

Végül Kajlik József MNSz-elnök tartalmas beszéde következett, aki rámutatott arra, hogy a száz év előtti reakció és a mostani reakció egyeztetése azonos volt abban, hogy elzárkózott a testvérség szellemének kibontakozását a népek között s a népeket egymás iránt uszták. Ezt a törekvést azonban a népi demokráciánknak meg kell akadályozni és meg is akadályozza.

Nagy sikerrel folyik az aradi és temestorontáli MNSz tagdíj-verseny

ARAD (Levelezőnkől) — A Magyar Népi Szövetség Arad és Temesvár között indított tagdíj-versenye lázas érdeklődés közepette halad. Szerle a megyében, a legkisebb faluban is szerveztek a pénzügyi bizottságot, amely irányítja a verseny menetét és állandó értesítéssel szolgál a központonak, amely a beérkezett jelentéseket sajtó útján teszi közzé. A pénzügyi feladatok nagy részét a tagdíjverseny teljes rendezéséhez és az eddig beérkezett hozzászólásokban egyöntetűen arra vállalkoznak, hogy nemcsak 50 százalékos, de a jól jövall nagyobb eredményt számítanak, tekintettel a folyamatban lévő ara-

tásokra, mikor is a falusi tagjaink rendszerjete és gondos előrelátása mintegy előírja, hogy a téli szükségletek beszerzésére előirányzott összegbe, minden hátrálások fizetési kötelezettségeiknek is eleget tegyenek. A megajánlási felelősök is határozottan előlegezik a legnagyobb eredményre vetett bizalmat és vállalják, hogy Arad megye nem maradhat alul a versenyben. Vállalják, hogy eddigi 20 lejes tagsági díjakat önkéntes megajánlásokkal 50 százalékon jóval felül emelik falusi tagjaink pénzügyi helyzetéhez mért lelkiismerettel és megértéssel. (S. V. Zs.)

A kolozsvári mozika műsora

CAPITOL: Augusztus 15-ig nyári szünet.
FORUM: Nyári szünet. Az előadások szünetelnek.
NÉPMOZGÓ (Popular): Szolgárors. A Gálffy Marcellról szóló tragédia II. része.
SELECT: Stan és Bran csempészek.
URANIA: Nyári szünet. Nincs előadás.

Kölcsönös barátsági, segélynyújtási és kulturális szerződést köt Románia és Csehszlovákia

PRAGA. — A Csehszlovák Távirati Iroda jelenti, hogy Zapotoczki miniszterelnök és Clementis külügyminiszter vezetésével csehszlovák kormányküldöttség indult Bukarestbe, hogy megkíséreljék és aláírják a Románia és Csehszlovákia közötti kölcsönös barátsági, segélynyújtási és kulturális egyezményt.

Megkezdődik a kereskedelmi cégek ellenőrzése

BUKAREST — A magáncégeket, az állami és államosított vállalatokat július 15-ig — mint megirtuk — működési engedélyek kiadása iránti kérés benyújtására kötelezték.

A határidőt nem hosszabbították meg és az új működési engedélyek kiadásáig, a régi működési engedély és a kérés illetékszámát szolgáló igazolásul.

Az új működési engedélyeket csak a kereskedelmi kamara ellenőrző szerveinek helyszíni kizárása után adják ki. A kereskedelemügyi minisztérium utasításokat küldött a kereskedelmi és iparkamaráknak az új működési engedélyekkel kapcsolatos vizsgálatok lefolytatására vonatkozólag.

A kereskedelemügyi minisztérium utasítása értelmében, tényleges kereskedelmi tárgy alatt az utóbbi hat hónap kereskedelmének azt az ágát érteni, melynek árát a kereskedő raktáron tartja, eladási üzleteket köt és a bevett pénzből új árut vásárol.

A kereskedelem tényleges tárgyát ezek szerint az árukészletből, a számlákból és a fizetési jegyzékekből (bonokból) kell megállapítani.

Ha a kereskedő már nem foglalkozik a régi működési engedélyben feltüntetett kereskedelmi tárgy egyikével, akkor a tényalásai vizsgálati jegyzőkönyvben, az illetőnek kereskedelmi tárgyát már nem kell feltüntetni még akkor sem, ha a kereskedő kijelenti, hogy a jövőben ismét foglalkozni óhajt a szóbanlevő kereskedelmi tárggyal.

A cégek ellenőrzését rövidesen megkezdik és legkésőbb 1948 augusztus 15-ig befejezik. Az új működési engedélyek kiosztását csak augusztus második felében kezdik meg.

Felemelték a gyermekek és a dolgozók élelmiszer adagját az üdülőtelepeken

BUKAREST (Agerpres) — Az Országos Szakszervezeti Tanács előterjesztésére a kereskedelemügyi minisztérium a különböző fűrdő- és üdülőhelyekre beutalt dolgozók és fizetéses alkalmazottak részére felemelt élelmiszeradagok kiutalását engedélyezte.

Nyaralótelepeken levő gyermekek naponta fél kiló kenyeret, 30 gram cukrot, 20 gram olajat és 50 gram rizst kapnak.

A fűrdő- és üdülőtelepeken levő dolgozók és fizetéses alkalmazottak naponta és személyenként 35 deka kenyeret, 30 gram cukrot, 20 gram olajat, hetenként pedig négyszer 20 deka húst kapnak, árpakásából pedig tetszésszerű mennyiséget.

Az intézőbizottsági ülés ismertette az időszerű politikai és szervezeti kérdéseket vitatta meg a MNSz kolozsmegyei intézőbizottsága

Visszautasította a Román Munkáspárt a Jugoszlávai Kommunista Párt kongresszusi meghívását

BUKAREST — A Román Munkáspárt Központi Vezetősége az alábbi szövegű táviratban válaszolt a Jugoszlávai Kommunista Párt Központi Bizottságának kongresszusi meghívására:

— Jugoszlávai Kommunista Párt július 21-én megtartandó kongresszusának meghívására, közöljük a következőket:

— A Román Munkáspárt úgy véli, hogy miután a Jugoszlávai Kommunista Párt vezetősége elutasította a Tájékoztató Iroda értekezletén való részvételt, önmagát és a Jugoszlávai Kommunista Pártot kizárta a kommunista pártok családjából. Pártunk egyhangulag elítéli Jugoszlávia Kommunista Pártjának a többi kommunista pártok és főleg a világ proletáriátusának lángeszű tanítója, a Sztalin elvtárs által vezetett Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja által nyújtott testvéri segítség visszautasítását.

— A Jugoszlávai Kommunista Párt vezetőségének hangos frázisokkal alig burkolható jelenlegi magatartása — mely nem tudja megtéveszteni a világ proletáriátusának közvéleményét — mutatja, hogy a Jugoszlávai Kommunista Párt jelenlegi vezetői továbbra is a marxista-leninista tanok elhagyásának, a nemzetközi kommunista mozgalomtól való elidegenedésnek és a nacionalizmus vonalán haladnak.

— Ezért a Román Munkáspárt Központi Vezetősége kijelenti, hogy nem fogadja el a Jugoszlávai Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívását. Ugyanakkor kifejezi ama reményét, hogy a jövőben a Jugoszlávai Kommunista Párt élén egy, a proletár nemzetköziséghez hű vezetőséget üdvözölhet és résztvehet a Jugoszlávai Kommunista Párt ama kongresszusán, amely kifejezi a jugoszlávai munkáosztály akaratát, hogy a Marx-Engels, Lenin, Sztalin által kijelölt uton valósítsa meg a szocializmust és hű maradjon a szocializmus, a béke és a népek függetlenségének Egyesült frontjához, amelynek élén a győzelmes szocializmus országa, a Szovjetunió áll.

Az időszerű politikai és szervezeti kérdéseket vitatta meg a MNSz kolozsmegyei intézőbizottsága

KOLOZSVÁR — A Magyar Népi Szövetség kolozsmegyei szervezete július 18-án, vasárnap délelőtt tartotta meg intézőbizottsági ülését, amelyen résztvettek a megye képviselői, valamint a százás intézőbizottság kolozsvári tagjai is. A gyűlést Vass János, a megyei szervezet alelnöke nyitotta meg, majd a megyei szakközvetítő bizottságok tettek meg jelentéseiket, amelyet termékeny vita követett. Juhász Lajos nemzetgyűlési képviselő, a Magyar Népi Szövetség országos alelnöke az értekezleten ismertette az időszerű kül- és belpolitikai eseményeket, valamint a szervezeti kérdéseket. Az intézőbizottsági ülés ismétlésére még visszatérünk.

Magyarországi áru érkezik az országba

BUKAREST. (Agerpres.) — A nemzetközi kereskedelem felé fordított magyar lobogó alatt befutott a brazil kikötőbe a „Debreceen” nevű magyar hajó, amely — az Alexandria — Beyruth — Isztambul ut után — azokat az anyagokat hozta el a Román Népköztársaság részére, amelyek a román-magyar gazdasági egyezmény felől.

Tegnap délután 5 órakor beszüntették a harcokat Palesztinában

NEWYORK. (Rador.) — A Biztonsági Tanács a Palesztina kérdésében előterjesztett amerikai javaslatot foglalkozott. Gromiko szovjet kiküldött a javaslat alapos elemzése után annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az amerikai javaslatnak nem az a célja, hogy megoldja a palesztinai kérdést, hanem ellenkezőleg, megkönnyíti a háború folytatását. Gromiko azt indítványozta, hogy az amerikai javaslatból töröljék a közvetítő szerepét és az utolsó pontot, amely szerint az ENSZ közgyűlése újabb határozatot hozhat a palesztinai kérdésben.

Israel elfogadta a fegyverszüneti felhívást

TEL-AVIV. — Izrael kormánya elfogadta a felhívást a palesztinai harcok megszüntetésére és 72 óra belül hajlandó megszüntetni a harcokat. Ammanban kiadott hivatalos közlemény szerint az Arab Liga politikai bizottsága hozzájárult ahhoz, hogy Jeruzsálemben fegyverszünet legyen. Bernadotte palesztinai közvetítő, vasárnap délután 5 órára állapította meg az újabb palesztinai fegyverszünet kezdeti időpontját és Amerikától 100, Franciaországtól és Belgiumtól ötven-ötven megfigyelőt kért a fegy-

Politikai terrorgyilkosság Budapesten

A jugoszláv követség sajtóattaséja agyonlőtte a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének vezetőjét

BUDAPEST. — Megdöbbentő politikai gyilkosságot követett el a budapesti jugoszláv követség sajtóattaséja, aki több revolverlövéllel agyonlőtte Moic Milost, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének vezető tagját.

A diplomácia történelmében szokatlan gyilkossági bűnüggyel kapcsolatban a magyar belügyminisztérium sajtóosztálya közleményt adott ki, amelyben a következőket állapítja meg:

Budapest július 10-én este fél 11 órakor lövésektől sérült állapotban találták Moic Milost, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének vezető tagját. Nevezett kórházba szállítása után néhány órára sérüléseibe belehalt.

A vizsgálóbíró által lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy Moic Milos gyilkosságnak esett áldozatul. A gyilkossággal kapcsolatban a magyar államrendőrség államvédelmi osztálya megállapította, hogy Moic Milost Boarov Zsifkov követési titkár, a budapesti jugoszláv követség sajtóattaséja gyilkolta meg, aki Moic Milost este fél 10-kor lakásán felkereste és látogatása után a ház lakói revolverlövéseket hallottak, majd Boarov felugrott állapotban kirohant a házból. Moic Milos halálát a közölték, hogy őt Boarov Zsifkov lőtte le.

A gyilkosság politikai természetű, mert a Tájékoztató Irodának a Jugoszláv Kommunista Párt politikáját bíráló határozata óta a budapesti jugoszláv követség mindent elkövetett, hogy a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének vezetőit, akik

a Tájékoztató Iroda álláspontjával azonosították magukat, terrorizmus eszközökkel álláspontjuk megváltoztatására kényszerítsék.

A területen kívüliség diplomáciai védelmét élvező gyilkos kihallgatására nem kerülhetett sor, mert az megszakitás nélkül a jugoszláv követség épületében tartózkodik.

A külügyi szolgálatok történelmében páratlanul álló aljas gyilkosság ügyében a magyar külügyminisztérium több igen éleshangú jegyzéket írt a budapesti jugoszláv követséghez, melyben megállapítja, hogy a nyomozás érdekében a gyilkos sajtóattasé kihallgatására feltétlenül szükség van. Az utolsó magyar jegyzék megállapítja, hogy a magyar államvédelmi osztály birtokában kétségbevonhatatlan bizonyítékok

Felbontotta Románia a Vatikánnal kötött konkordátumot

BUKAREST. — Julius 17-én délelőtt 11 órai kezdettel megtartott minisztertanács, az alkotmányok a teljes vallásszabadságra vonatkozó intézkedése végrehajtásának érdekében, kimondta az 1929 június 12-iki, a Vatikánnal kötött konkordátum jóváhagyására vonatkozó törvény hatálytalanságát, a konkordátum felbontását és az abban foglalt rendelkezések alkalmazásának megszüntetését a felbontás egyidejű kimondásával.

A szovjet küldöttség sürgetésére Tegnap délután 5 órakor beszüntették a harcokat Palesztinában

NEWYORK. (Rador.) — A Biztonsági Tanács a Palesztina kérdésében előterjesztett amerikai javaslatot foglalkozott. Gromiko szovjet kiküldött a javaslat alapos elemzése után annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az amerikai javaslatnak nem az a célja, hogy megoldja a palesztinai kérdést, hanem ellenkezőleg, megkönnyíti a háború folytatását. Gromiko azt indítványozta, hogy az amerikai javaslatból töröljék a közvetítő szerepét és az utolsó pontot, amely szerint az ENSZ közgyűlése újabb határozatot hozhat a palesztinai kérdésben.

FEGYVERSZÜNET JERUZSÁLEMBEN

LAKE SUCCES. (Rador.) — A Biztonsági Tanács július 16-án megtartott ülésén elhatározta, hogy fegyverszünetet rendelnek el Palesztinában. A fegyverszünet a közléstől számított három napon belül lép életbe. Amennyiben valamelyik fél nem tartja tiszteletben a fegyverszünetet, az ellen megtörté intézkedéseket fogantat az ENSZ Biztonsági Tanács.

H I R E K

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

Rohammunkával kulturházat építet Szentmargitta ifjusága

DES. — A szentmargittai Magyar Népi Szövetség ifjusága — Nagy Dániel, a szervezet elnökének vezetésével — rohammunkával felépítette a község kulturházát, amely egyben a Magyar Népi Szövetség székháza is lesz. A teljesen új épület anyagát közadakozásból adták össze, a szükséges téglát pedig a tagok házi kezelésben állították elő. Az ifjuság és a község lakossága fogataikkal álltak rendelkezésre az építkezési anyag összegyűjtésében.

A tető alá vont új kulturház befejezéséhez szükséges anyagi alapot rendezvényekből termelték elő és így valószínűleg még a tél bedlitta előtt teljesen elkészül az épület.

NYOLC DOBOZ valódi amerikai sztreptomycint találtak elrejtve Heinrich Hermann kolozsvári kereskedő Racovita-utca 4. szám alatti lakásán. Minden egyes dobozban öt darab fiola volt a nagyértékű külföldi gyógyszerből. Heinrich Hermann, aki a külföldi gyógyszer eredetéről nem tudott elfogadható magyarázatot adni letartóztatták és megindították ellene az eljárást.

REZMŰVES VIRGINA Bács közösi leányt tettenérte Gőnczi Béla a „Kolozsvár” elnevezésű állami üzlet alkalmazóját, amint az üzletből a Csehszlovákiából érkezett bakancsok közül egy párat el akart lopni. A leányt letartóztatták és átadták az ügyésznek.

KERÉKPÁRLOPÁSON érték tetten Pop Aurel Gyalu községi lakost. Szántai Tóth László, kolozsvári Pap-utca 35 szám alatt lakó vésnök a Szappan-utcában egyik barátjának lakása kapujában hagyta kerékpárját, amelyet Pop Aurel ellopt és azzal menekülni igyekezett. A járőrelők elfogták a kerékpártolvajt és átadták a rendőrségnek.

NEGYVEN ÜGYFELET károsította meg hivatalos ténykedése közben dr. Pop Amos soborsini közjegyző. A közjegyzői kamara fegyelmi bizottsága Pop Amost eltiltotta működésétől és az iratokat átette az ügyészre, amely folytatja ellene az eljárást.

A KOLOSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NÉPEPERA igazgatósága hivatalosan tudomására hozza a női és férfi kar tagjainak, hogy a próbák 1948 augusztus 1-én reggel 9 órakor pontosan megkezdődnek.

ÖNGYUJTÓKAT hoz forgalomba a dohányjövődéki hivatal. A legdrágább öngyújtó ára 2500 lej, a B-típusú 1800 lej, a C-típusú 1500 lej. Az olcsóbb kivitelű öngyújtók ára darabonként 500—600—700 lej lesz.

DICSÉRTBEN RÉSZESITETTE a gabonabegyűjtési állami bizottság a helyszíni ellenőrzési körútja során Bologa Vasile, Bihar község jegyzőjét. A jegyző a legfontosabban teljesítette a község gabonabeszolgáltatási kötelezettségére vonatkozó utasításokat. Az ellenőrzés során több visszaélést fedezett fel és a hamis adatokat bevalló gazdákat ellen azonnali megtorló intézkedéseket fogantatott.

HALÁLOZÁS. Özv. Tótfalusi Józsefné 82 éves korában, hosszas szenvedés után meghalt. Temetése 19-én délután 3 órakor lesz a temetői kápolnából. A gyászoló család.

Gázolt a motorkerékpár a Dózsa György-utcában

KOLOZSVÁR. — Szados György akinek a jobb karja a szerencsétlenség következtében eltört. A sérült nő a sebészeti klinikára szállították. A gázolt motorkerékpáros ellen az eljárást megindították.

A kolozsvári MNSZ hírei:

Julius 20-án, kedden este 8 órakor az V. kerület szervezői gyűlése, a Türr István-utca 36. szám alatti kerületi székházban.

Julius 21-én, szerdán este 7 órakor az I. kerület szervezői gyűlése,

a Molotov-utca 10. szám alatti székházban.

Este 7 órakor az Irisz-telepi kerület szervezői gyűlése, a Máramaros-utca 187. szám alatti kulturházban.

Este fél 8 órakor a II. kerület szervezői gyűlése, az Attila-ut 9. szám alatti kerületi székházban.

Az állami mintagazdaságok egész gabonafeleslegüket beszolgáltatják

BUKAREST. — A gabonabegyűjtés állami bizottsága Stelian Tanasescu helyettes miniszter elnökségével ülést tartott, amelyen a kérdésről foglalkozott: mennyi gabonát kell begyűjteni a gabonát az állami mintagazdaságokból.

A bizottság úgy döntött, hogy

Sulyos ítéleteket hozott a tordai szabotázsi bíróság

TORDA. — A tordai szabotázsi bíróság az utóbbi időben több sulyos ítéletet hozott, így többek között elítélte Harcu Ioan kereskedőt, aki 52 kiló füstölt szalonnát és 23 kiló juthurót számla nélkül árusított és üzletében nem függesztette ki az árak jegyzékét. A kereskedőt 10.000 lej pénzbüntetésre ítélték.

Ugyancsak sulyosan elítélte a szabotázsi bíróság Barza Alexandru tordai lakost, aki 5 évi börtönbüntetést kapott, mert engedély nélkül levágott egy borjút és annak husát feketén mérte ki.

Fagadan Petrut, aki a tordai piacra engedély nélkül árusított 22 kiló préselt vaját, valamint nagymennyiségű tehénturót, egyévi börtönnel és 15.000 lej pénzbüntetéssel sújtotta a szabotázsi bíróság, tekintetbe véve azt a tényleg körülményt, hogy Fagadan ugyancsak engedély nélkül állított el Ajton községben tejfeldolgozó üzemet.

Muresan Alexandru gyéresi lakost, mert üzletében nem függesztette ki az árjegyzéket — kéthavi fogsággal büntették.

Sas Alexandru engedély nélkül

szabotázsi bíróság nagy összegű pénzbüntetésre ítélték. A felsorolt eseteken kívül a vétőket.

Eltemették

a tatai bánya hősi halottait

BUDAPEST — Ünnepléses körülmények között kísérték utolsó útjukra a tatai szénbánya-szerencsétlenség négy hősi halált halt bányászát Oroszlányosban.

A gyászszertartáson a magyar kormány képviselőiben Vajda Imre ipariügyi államtitkár jelent meg. Felvonultak a környező bányatelepek dolgozói és a szakszervezetek kiküldöttei is.

Sasvári Márton, Arvai István, Kosiczki József és Váza Márton — a munkahelyükön hősi halált halt bányászok — hátramardottait a magyar kormány vette gondoskodásába.

A nagyméretű bányaszerencsétlenség ügyében a vizsgálat még folyik, hogy pontosan megállapítható legyen, mi okozta a négy szerencsétlenség robbanását.

Hat új korszerű hűtőházat létesítenek

BUKAREST (Agerpres) — A Severinben, Marosvásárhelyen, Déván, Burgujeniben és a fővárosban, az állatvásártéren, valamint a „Frigul” vállalatnál a várható hűtőházakat kibővítik és korszerűsítik.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetésnek 10 lej pótdíj fizetendő. Hirdetés-levélezés szavankint 6 lej. Szöveghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. Nyitár szavankint 12 lej.

ADAS-VETEL

AMERIKAI íróasztal, egy kettős Zephir-kályha, pult-kassza és egy fekete, modern ebédlőbutor eladó. Mikos-utca 5. szám. 843

SÜRGOSEN keresünk csak teljes jövedelmű levő futószőnyeg. UNICOM, Kossuth Lajos-utca 10. F.

EGY modern és jókivitelű, kombinált és hálósobabutor eladó jutányos árt. Dávid Ferenc-utca 6., hátul az udvarban. 1075

LEONBERGI kutyakölyök eladó. Fadrusz János-utca 11. 1077

ELADÓ modern, finomkivitelű kombinált szoba, táskairógép, Schöberl, bárszekrény, vitrin, kanapé-roskámie, könyvszekrény, gyermekágy, sakkasztal, függönyök, festmények, elköltözés miatt, sűrűsben. Petru Malor-utca 3. 1095

FINOMKIVITELŰ, modern dióteleháló, kombinált szekrények, szalonnaszalok, rőskámie, sűrűsben eladó. Dézma-utca 2. 1103

ELADÓ 2 darab 9 személyes abrosz, 6 darab 6 személyes abrosz, 1 darab Iványi-Grünwald-festmény, 1 darab könyvvállvány, 1 darab fekete könyvszekrény, jóállapotban levő terményes zsákok. Megtekinthető Arany János-utca 15., II. emelet 6. 1133

ELADÓ: Egy fodrásztűkőr, egy fodrászasztal, manikűrasztal, hajmosó, onduláló vasak és egy körkötőgép. Megtekinthető Albina (Méhes)-utca 31. Fodrásznál. 1128

BALLON selyem esőkabát-anyagot keresek megvételre. Hirsch, Miron Costin-utca 12. 1125

SINGER férfiszabó varrógép eladó. Budai Nagy Antal 68., hátul az udvarban. Gergely. 1090

EGY 3+1 Victoria rádió eladó. Györgyalvi-ut 28. 1126

NAGY öntöttvas üst és ventilátor eladó. Maloasa-utca 5. 1130

ELADÓ férfikerékpár, jókarban levő. Szentpéter-utca 2. 1123

RÁDIO, Orion 3+1 lámpás, olcsón eladó. Pata-utca 4. 1122

ELADÓK különböző méretű valódi és beltéri perzsa szőnyegek, rádió, nagy rezüst. „Diversum”, Május 1-utca 14. 1120

ELADÓ egy 5 lóerős EAG 220/380 V. golyóscsapágyas új motor, 1.5 Wattos 110 V. dinamó, egy 110 V. 0.5 HP amerikai egyfázisú General Electric gyártmányú motor, pár száz darab gyulált fenyőfa ládikók, 63x23 15 méretben, továbbá mozsizékek. Cim: Nagy István, Bolyai-utca 7., ajtó 2. 1117

EGY Rösler-pianó, kettős állapóiban, eladó. Foedl Józsefné, Baba Novac-tér 3. 1114

SZÖRŐRENDSZERŰ szilkvizgép keresek megvételre. Cimeket kérem a kiadóba „Gép” jellegre. 1111

RÁDIO, 3 lámpás, üzemi típus, 3000 lejért sűrűsben eladó. Burnászné, Köztársaság (Majális)-utca 31. emelet 6. 1113

ELADÓ fürdőkád, 3+1 Lunaphon rádió, üzemi típus és egy kis táskairógép. Magyar-utca 70. Papp Béla. 1112

10 METER fehér túllt vagy 8 méter fehér moarétt keresek megvételre. Telefon: 13—33. 1129

INGATLAN-LAKAS

BELVÁROSBAN 2 szoba, konyha, előszobás, egészséges, világos lakás átadó. Érdeklődők írjanak „Költözésmegterít” jellegre a kiadóba. 1066

BUTOROZOTT szobát keresek, fürdőszobahaszonnal, klinikától nem nagyon messze. „Orvostanhallgat” jellegre. 1116

ELCSERÉLNEM belvárosi, utcai, modern, egy szobás, összkomfortos lakásomat, hasonló kettőszobás, összkomfortos. „Belvárosi modern” jellegre kérem a cimeket leadni. Gr

Nézze meg kirakatát és vásároljon olcsón

CORVIN

bizományi irodát

December 30-u. volt (Unió) 26.

Elfogad mindennemű árut bizományba és megbízásokat

FIGYELEM!

Táncstúdióam kezdődik! Siessen meg beirathozhat

I. ADÁM

TÁNC-STUDIÓJÁBA

December 30-úta 10. II. udvar. Magánórák előnyös feltételek mellett

Hat adófizetési csoportba sorolták a kézmű- és kisiparosokat

BUKAREST (Agerpres) — A kézmű- és kisiparosoknak adóosztályokba való besorolása befejezt nyert. A besorolások alapján és a központi adóügyi bizottság javaslatára a pénzügyminisztérium hat adóosztályba csoportosította a romániai kézmű- és kisiparosokat.

A csoportosítás progresszív szellemű, megfelel a szocializmus követelményeinek, mert a fizetendő adóösszeget a kézműiparos valóságos jövedelmével és fizetőképességével arányosan állapították meg. A fizetőképességet viszont az adóosztályba sorolt iparos lakóhelyének és környékének viszonyai és az iparos tevékenységi köre szerint bírálják el.

A hat adózási csoport 3600 lejtől 27.000 lejig terjed a munkaadó kézmű- és kisiparos részére. Ehhez az összeghez 60 százalékot számítanak még hozzá a kisiparosnál dolgozó minden egyes szak-képzett fizetéses alkalmazott, 4 százalékot minden egyes nem szakképzett munkás és 15 százalékot minden egyes ipari tanuló után.

Abban az esetben, ha a kisiparos motorikus erővel termel, az adóalap 10 százalékkal növekszik, ha pedig motorikus erővel sorozatgyártmányban készít különböző cikkeket, 20 százalékkal emelkedik az adóalap.

A rendelet részletes és táblázatos ismertetésére még visszatérünk.

Adóügyi tájékoztató

Hogyan lehet adócsökkentést kérni?

Az 1948—1949. pénzügyi évre szóló kereskedelmi, ipari és foglalkozási adókievetések első szakasza június 15-én lezárult és az adókievetési jegyzőkönyveket részben már kézbesítették az adófizetőknek. Tudvalevőleg, június 15-ig hivatalból, az adófizetők megvédése nélkül kivetették azoknak az adóját, akiknek az adóvallomási ívében feltüntetett adatokat a pénzügyi szervek a valóságban teljesen megfelelőeknek találták. A többi adóvallomási ív elbírálására pedig ezután került sor, még pedig az adófizetők személyes megvédésével.

Az adókievetési jegyzőkönyvek kézbesítése folyamatosan van. Olvasóink érdekeit kívánjuk szolgálni azáltal, hogy röviden ismertetjük azokat az eljárási szabályokat, amelyekkel a kivetett adók csökkentését lehet kérni.

A kivetett adó csökkentését felülvizsgálati kérelemmel (cerere de revizuire), fellebbezési kérelemmel (petitie de apel), vagy közigazgatási panaszirattal (recurs in casare) lehet kérni.

FELÜLVIZSGÁLATI KÉRELEM

Felülvizsgálatot csakis az 500.000 lejt meg nem haladó adóköteles jövedelem esetén lehet kérni, ami teljesen független a fellebbezési kérelemtől. Tehát, ha valaki fellebbezéssel él az adókievetési jegyzőkönyv ellen, adóköteles jövedelme pedig nem több 500 ezer lejnél, felülvizsgálati kérelmet is terjeszthet elő. A felülvizsgálati kérelem (cerere de revizuire) az adókievetési jegyzőkönyv kézbesítésétől számított 3 hónapon belül nyújtható be az illetékes pénzügyigazgatósághoz, vagy közvetlenül a pénzügyminisztériumhoz. Felülvizsgálatnak csak abban az esetben van helye, ha az adókievetési jegyzőkönyv ellen benyújtott esetleges fellebbezést a fellebbezési hatóság érdemben még nem intézte el és ha az adófizető a kivetés mérve és jogossága ellen olyan ténybeli, vagy jogi tévedést tud felhozni, amelynek bizonyított valóságos és ki-vetett és megállapított kereseti jövedelem csökkentését vonná maga után.

A felülvizsgálati kérelmet igen

alaposan, ténybeli (in fapt) és jogi érvekkel (in drept) kell megindokolni. Pontosán hivatkozni kell az adókievetési jegyzőkönyv kiállító pénzügyi hatóságra és a felülvizsgálati megtámadott adókievetési jegyzőkönyv számára, valamint kiállításának napjára.

A felülvizsgálati kérelemben előadott ténybeli adatok helyességét a pénzügyigazgatóság a helyszínen felülvizsgálja. A kérés érdemi elintézése a pénzügyminisztériumhoz tartozik.

FELLEBBEZÉSI KÉRELEM

Fellebbezéssel lehet élni az adókievetési jegyzőkönyv kézhezvételétől (kikézbítésétől) számított 15 napon belül. A fellebbezési kérelemnek, érvénytelenségének terhe mellett, magában kell foglalnia a fellebbező előző utónevét, lakóhelyét (utca, házszám pontos megjelölésével), az adókievetési jegyzőkönyv kiállító pénzügyi hatóságot, annak számát és ténybeli és jogi érvekkel alátámasztott indoklását. A fellebbezési kérelemnek érdemi tárgyalás vagy elintézés nélküli elutasítását vonja maga után.

A fellebbezési kérelem feltétel nélkül csatolni kell a megtámadott adókievetési jegyzőkönyvet.

Az adókievetési jegyzőkönyv kézbesítésétől számított 15 napon belül lehet fellebbezéssel élni. A felülvizsgálati kérelem benyújtásának határideje ugyanazok a kézbesítésétől számított 90 nap. Ajánlatos tehát hogy felülvizsgálat esetén fellebbezéssel is éljünk a 15 napos határidőn belül, nehogy a határidő lejártá után a felülvizsgálati kérelem elutasítása esetén egyéb jogorvoslat ne álljon nyitva számunkra. Ezzel tehát a fellebbezési jogunkat biztosítjuk arra az esetre, ha a felülvizsgálati kérelem eredménytelen marad.

Abban az esetben pedig, ha a fellebbezési kérelem érdemi tárgyalását a felülvizsgálati kérelem elintézése előtt tíznapig a tárgyalás elhalasztását kell kérni.

A felülvizsgálati kérelem tehát a fellebbezési jogot nem zárja ki. A fellebbezés érdemi elintézése esetén azonban a felülvizsgálati jog hatálytalan marad. A felülvizsgálati kérelemre hozott határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye, tehát ellene újabb fellebbezést nem lehet benyújtani.

KÖZIGAZGATÁSI PANASZIRAT

A közigazgatási panaszirattal a fellebbezési határozat kihirdetésétől számított 30 napon belül kért példányban kell benyújtani a pénzügyigazgatósághoz. A közigazgatási panaszirattal csak jogkérdéseket lehet felhozni, a polgári perrendtartásnak a Legfelsőbb Bíróság szervezete vonatköző rendelkezéseinek megfelelően. A panaszirattal a pertárgy értéke szerint a törvényszék, illetve az ítélőtábla tárgyalja. Amennyiben a köz-

igazgatási panaszirattal helyt adnak, a bíróság a fellebbezési határozatot megsemmisíti és az ügyet ugyanazon fellebbezési bizottsághoz küldi vissza újratárgyalásra. Joga van azonban a bíróságnak érdemben is határozni, ha erre az iratokból, vagy a benyújtott bizonyítékokból elegendő adat áll rendelkezésére.

A Szovjetunió háborús gazdálkodása

A győzelem gazdasági alapja a szocialista termelés, a tervszerű gazdálkodás

VOZNYESZENSZKIJ N., a kiváló közgazdász, nemrégiben igen érdekes könyvet írt a Szovjetunió hádi gazdálkodásáról. Munkájából megismerhetjük a szovjet gazdálkodás felsőbbrendűségét, a szovjet emberek emberfeletti kitartását és áldozatkészségét, amikor a haza védelme megkívánja azt, hogy az egyetlen minden erejét egy cél felé összpontosítsa. A mindvégig lenyűgöző olvasmányból megtudhatjuk azt is, hogyan tudta kiverni a fasiszta rémet országából az a nép, amely nem összekuporgatott garasait és életét feltette, hanem mindenét feláldozta azért, hogy a közös vagyont, a nép hazáját felszabadítsa.

A könyv magyar fordítása egyébként a napokban hagyja el a sajtót.

Az alábbiakban a könyv érdekes részleteit közöljük, amely betekintést ad a Szovjetunió háborús gazdasági életébe.

Hatalmas arányú veszteség

A második világháború óta még azok sem merik kétségbevonni a szocializmus teljesítményét, akik egyébként ellenségei a szocializmusnak. Ezek azonban valójában nem ismerik, de nem is igen kutatják azokat az okokat, amelyek a Szovjetuniót ilyen áttűró erejűvé tették. Voznyeszenszkij könyve ebből a szempontból igen hasznos adatokat tartalmaz.

1941 novemberében, a Szovjetuniót már megfosztotta az ellenség háborús erejének jelentős részétől. Az ellenség által elfoglalt területen élt az ország egész lakosságának 49 százaléka és a támadást megelőzően ez a terület szolgáltatotta a szén és acélszükséglet 60 százalékát, a buza 38 százalékát, a cukor 84 százalékát és az ország állatállományának csaknem a felét. Az ipar termelői képessége tehát hirtelen felére zuhant. Hogyan tudott a Szovjetunió ilyen hatalmas veszteségek után annyira talpraállni és megerősödni, hogy három és fél év múlva már sikerült felülreteremtene hatalmas ellenfelét?

A dolgozó nép hősi kitartása

Főtté szerepet játszott ebben az erkölcsi tényező: a nép határtalan bizalma vezetőiben, lelkes raszkoldása a szocialista rendszerhez, harcoló katonák és a munkások kitartása. Mindez azonban önmagában véve még nem volna elég. Persze, a szövetségesek segítségét is kellett igénybe venni — mint Voznyeszenszkij mondja —, igazságtalanság lenne erről megfeledkezni. Ne felejtjük el azonban azt sem,

Megöregedett dolgozóink védelme

Luca László, Népköztársaságunk népszerű munkás pénzügyminisztere, nagyjelentőségű rendelettel enyhített az észak-erdélyi köznyugdíjasok kétségbeesett helyzetén. Nagy terhet vett le a munka mezején megöregedett köznyugdíjasok vállairól azzal, hogy elengedte azokat a sok esetben többszáz-ezer rögzített lejben megállapított és előírt nyugdíjárulék-tartozásokat, melyeket Alexandrinai a hazai nagytökekek munkásokosztályt kizsákmányoló és kisembereket elnyomó reakciós pénzügyminisztere, hátrálékos nyugdíjárulék címén vetett ki. A magyar uralom idején ugyanis az észak-erdélyi köznyugdíjasok törvényes nyugdíjárulék címén csak 2.5 százalékot fizettek az 1943. évi román nyugdíjtörvény rendelkezési szerint előírt 10 százalék helyett. Alexandrinai reakciós tisztviselői pedig nyugodt „lelkismerettel” a legtöbb esetben „légből kapott” számokat írtak elő nyugdíjárulék-különbözet címén, úgy, hogy előadódott olyan esetek is, amikor ugyanolyan képesítésű, ugyanannyi szolgálati idővel rendelkező és ugyanazon iskolánál szolgálatot teljesített nyugdíjas tanitók nem fizettek egyforma összegeket, hanem sokszor százezer lej különbséget is volt a hátrálék címén megállapított összegek között.

Népköztársaságunk új alkotmánya a munkát az állam gazdasági életének alaptényezőjévé tette. Védi a dolgozókat a kizsákmányolás ellen, biztosítja pihenésüket, szellemi fejlődésüket és lelki üdülésüket is, de nem felejtkezik meg arról sem, hogy a munka mezején megöregedett dolgozóknak, életük alkonyán, gondtalan életet és biztos megélhetést nyújtó nyugdíjat adjon. A demokratikus alapokra helyezett pénzügyi kormányzat — élén Luca László pénzügyminiszterrel — sorra orvosolta már az ország dolgozóinak bajait és felszámolta a múlt hibáit, most pedig gyökeresen átszervezte az Általános Nyugdíjpénztárt, enyhítette az ország nyugdíjasainak évtizedes panaszait és ezek során nem felejtkezett meg az észak-erdélyi köznyugdíjasok sérelméről sem.

Nemcsak az észak-erdélyi nyugdíjasok veszik örömmel pénzügyminiszterünk szociális intézkedését, amely életszínvonaluk emelkedését is jelenti a megélhetést biztosító nyugdíjjal, hanem az egész ország nyugdíjasai tőle várják a még megoldásra váró panaszok orvoslását. Biznak ebben, mert tudják, hogy az ország pénzügyminisztere ismeri a múlt hibáit, látja bajait és rövidesen megoldást talál ezeknek orvoslására is. gy. d.

Ujabb

hadifogolyszállítmány érkezett a Szovjetunióhoz

BUKAREST (Agerpres) — Július 16-án éjjel, Socola határállomáson át újabb hadifogolyszállítmány érkezett vissza a Szovjetunióhoz.

A szállítmány 578 főből áll, akiket a szovjet vasúti kocsikból román vagonokba szállítottak át és Focsanba irányították, ahonnan az egészségügyi vizsgálat és igazolás után rövid időn belül visszatérnek állandó lakóhelyükre.

hogy a külföldről kapott anyagi segítség a háborús szovjet termelésnek csak négy százalékát képviselte. Mégis a Szovjetunió — noha teljesen el volt szigetelve és mindjárt a háború kezdetén elveszítette ter-

les eszközeinek felét — katonailag és iparilag a hitleri Németország fölé tudott kerekedni. Ez úgy vált lehetségessé, hogy teljes mértékben kiaknázták a meg nem szállt területek erőforrásait.

A lényeges az, hogy érvényben tartották a szocialista tervgazdálkodást — írja a könyv szerzője — és főleg a tömegtermelést, amely a társadalmi termelés gyors fokozásán és a termelői erők tervszerű elosztásán alapszik. Minden termelvényt úgy tekintenek, mint ami munka eredményét jelenti. Tehát amikor egy szocialista üzem munkása fogyasztásra szánt javakat vásárol, akkor saját bizonyos mennyiségű elvégzett munkájá ellenében olyasmint kap, amely ugyanannyi elvégzett munkát képvisel.

A munkás munkája nem vess kárba

Ha ezt a törvényt általánosítjuk a termelésben, akkor eleve bizonyos az, hogy egyetlen munkás munkája sem vess kárba. A termelt értékek felhalmozódása hiánytalanul a nemzetgazdaságnak jut. A terv tehát pontosan meg tudja határozni a társadalmi termelvényeknek azt a részét, amelyet egyfelől a fogyasztásnak engednek át, másfelől a felszerelés megújítására és termelési eszközök készítésére fordítanak. Békeidőben, költségvetési szempontból, a terv úgy érezteti hatását, hogy a gazdasági tényezők által felhalmozott javak nagyobb része az állami pénztárakba folyik be, amellyel szemben az állam a maga kiadásainak legnagyobb részét a kollektív szükségletek fedezésére fordítja.

Ha tudjuk, hová akarunk eljutni, ha egy meghatározott cél érdekében módszeresen mozgósítani tudjuk egy nagy nemzet munkacerejét, ha biztosítani tudjuk a nép megélhetését, egészségét és fejleszteni tudjuk kultúráját, ugyanakkor pedig elő tudjuk állítani az életszínvonal és az államhatalom gyors emeléséhez szükséges eszközöket, akkor a pontos és világos adatokra felépített tervek zökkenő nélkül halad előre és eljutnak azok az ellentmondások és kudarcok is, amelyeket minden kapitalista gazdasági rendszerben tapasztalhatunk.

A háború nem változtat ezeken az elveken, az értéktörvény alkalmazásán, sőt még a terv általános szerkezetén sem. Egyszerűen azt történni, hogy a megvalósítás alatt álló tervet — gyakorlatban ez a harmadik öt éves tervvel történt — hirtelen három és fél év után leállítják, de akkor már elérte az erre az időre előírt részleges célokat és nyomban egy másik tervvel helyettesítik.

Igy történt az, hogy a szovjet kormány már egy héttel a német támadás után, elfogadott egy első háborús tervet, amelyet a „gazdasági mozgósítás” tervének neveztek. Aztán, 1941 augusztus 16-án, ezt az ideiglenes tervet a „háborús gazdálkodási terv” váltotta fel.

A Szovjetunió így tudta meglepni a világot azzal a crodával, hogy 1942 márciusában már a megmaradt keleti területein ugyanannyi termelt, mint az ellenségeskedések kezdete előtt a Szovjetunió egész területén. Ettől az időponttól kezdve az emelkedés állandó volt. 1943-ban az ipari termelés 17 százalékkal felülmulta az 1942. éviét — a továbbiakban olyan arányban erősödött, amely mértékben a visszahódított területeken új erőforrások birtokba jutott.

VILÁGOSSÁG-SPORT

100.000 munkás-sportoló vett részt Moszkvában a Sportparádén

MOSZKVA — A Szovjetunió fővárosában, a Dinamo sportegyesület hatalmas stadionjában Sztalin miniszterelnök, a Szovjet népei nagy vezetőjének, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Vezetősége, a szovjet kormányfő és a külföld képviselőinek jelenlétében tartották meg július 18-án, vasárnap az 1948. évi nagyszabású Sportparádét.

A hagyományos ünnepséget 100 ágyulövés vezette be, majd fegyvélezett sorokban a Szovjetunió valamennyi nemzetiségét képviselő 100.000 munkás-sportoló vonult fel, akik a testezés minden ágában pazar, többórás, színes műsor keretében mutatták be tudásukat, előrehaladásukat. A hatalmas aranyú sportünnepséget a legjobb filmoperatőrök örökítették meg.

A tömeg- és minőségi sport szemléltető bemutatása újabb bizonyítéka annak az előrehaladásnak, óriási fejlődésnek, amelyet a Szovjetunió népei a testezés terén is elértek. Összhangatosan egészítette ki a Sportparádét a katonai és sportrepülő szereplése, amelynek keretében 500 ejtőernyős végzett szemképrázoló mutatványokat.

A Sportparádé előjátéka volt a TDKA —Dinamo (Moszkva) bajnoki labdarúgó mérkőzése, melyet 3:2 arányban a TDKA (Vörös Hadsereg) csapata nyert meg.

Szép játékkal

4:3 arányban győzött a Zidenice az U ellen

KOLOZSVAR. — Ünnepi külsőségek között tartották meg 5000 néző előtt a Zidenice—Universitatea nemzetközi mérkőzést. A lelátót a Csehszlovák Köztársaság és a Román Népköztársaság zászlói díszítették, a CFR zenekara ütemes indulókat játszott. A pályára kifutó csapatokat a közönség lelkesen ünnepelte.

Marian Horia megyefőnök üdvözölte a vendégcsapatot és vezetőit, annak a reményének adva kifejezést, hogy a két demokratikus ország között a baráti és sportkapcsolatok a jövőben még jobban megerősödnek. Farda és Slosarek csehszlovák vezetők megköszönték a baráti, szívélyes fogadtatást, majd az Internacionálé eljátszása után a csapatok a következő felállításban vették fel a küzdelmet:

ZIDENICE: Kopecky—Vane I, Tapleta—Buchla, Slama, Vane II.—Ruc, Szobotka, Trnka, Moos, Krejesin.

UNIVERSITATEA: Craciun—Vigu II, Medrea dr.—Craciun II, Luca dr., Joja dr.—Zahan, Medrea III, Dascalu, Coman, Coracu.

Zidenice szép összjátéka már a 4. percben eredményes, Szobotka

révén (1:0). A 16. percben Dascalu közepre adott labdáját Zahan a kifutó kapus előtt a hálóba továbbítja. (1:1). A vendégcsapat gyors játéka a 20. percben újabb eredményt hoz, Ruc átadását Krejesin a hálóba fejele, egy perc múlva pedig a tétovázó U-CFR öreg fiukból álló csapata védelem mellett Moos megszerzi a harmadik gólt. Copacu átadásából Dascalu 3:2-re szepit, de a 38. percben Ruc beadásából Moos újabb helyezett gólt ér el (4:2). Szünet után Coracu a felpályáról indulva, lendülettel tör előre és védtelenül lövessel beállítja a végeredményt. Kemény játék alakul ki, az U egyenlítésre törekszik, de ebben a Zidenice kitűnő védelme megakadályozta. A Zide-

Követendő példát mutattak a bukaresti CFR törpe labdarúgói

Üdítő látványt és igaz élvezetet nyújtottak, de egyben követendő példát is a bukaresti CFR törpe labdarúgói, akik pompás játékkal 4:1 arányban győztek az U törpei ellen. Fegyvélezett magatartásuk, lelkes játékuk minden dícséretet megérdemel.

Mérkőzés után a 11—14 éves munkásfiúk román és magyar dalt énekelték a lelátó előtt, majd

nice gyors, egységes összjátékával megérdemelte a győzelmet. Sipoș István tőle szokatlanul gyengén, erélytelenül, sok téves ítélettel tarkítva vezette a mérkőzést.

A Zidenice—U mérkőzés előtt a CFR öreg fiukból álló csapata lendületes játékkal, Komáromi 2, Truca és Márton góljaival 4:2 arányban győzött az U oldboy együttese ellen, amelynek mindkét gólját Negreanu lötte. Varga Albert a mérkőzést jól vezette.

A kolozsvári Hadsereg csapata Botce 3 és Moldovan góljával fölényes játék után 4:0 (3:0) arányban győzött a Minerul ellen. Ince Imre jól bíraskodott.

Az orosz nyelven a Marseillet, a közönség fergeteges tapsvihara köz-

Ghiurifan Romulus, a bukaresti csapat nevelője ékes tanubizonyosságot adott annak, hogy kell demokratikus szellemben nevelni, összetartásra, az együttélő népek testvéri megbecsülésére oktatni a jövő labdarúgóját.

Két országos rekord Temesváron az Ifjúsági Egység Kupa atlétikai versenyén

TEMESVÁR. A vasárnapi Ifjúsági Egység Kupa atlétikai versenyen az UAER versenyzői két új országos ifjúsági rekordot állítottak fel. Az UAER férfi váltócsapata a 800x400x200x100 m váltófutásban 3 perc 38.4 mp, az UAER női váltócsapata a 400x300x200x100 m váltófutásban 2 perc 37.8 mp-es idővel ért el új országos ifjúsági rekordot.

Tornában:

KKASE—DERMATA 1125.8 : 1091.2

KOLOZSVAR. — Az Unitarius Kollégium tornatermében szépszámú közönség előtt tartották meg a KKASE és a Dermata férfi tornászai egyesületek közötti versenyüket, amelyet a KKASE 1125.8 ponttal nyert meg a resicai fíradalmakat még érző Dermatával szemben.

Moldován László, a Dermata kitűnő tornásza, a verseny négy számának első helyezette nyerte meg az egyéni összetett versenyt. A versenyen egyébként Albert János (KKASE), Bedő Károly (Dermata), Foltieska Ferenc (KKASE) és Thálas József (KKASE) teljesítményei érdemeltek külön dicséretet.

Részletes eredmények:

Osapatversenyben első KKASE 1125.8 ponttal, második Dermata 1091.2 ponttal.

Lélegzőben: 1. Moldován (Dermata) 35.3 pont, 2. Albert (KKASE) 37 pont, 3. Bedő (Dermata).

Gyűrűn: 1. Moldován (Dermata) 39.10 pont, 2. Farkasfalvy (KKASE) 37.6 pont, 3. Foltieska (KKASE).

Korlát: 1. Moldován (Dermata)

39.10 pont, 2. Albert (KKASE) 38.3 pont, 3. Foltieska (KKASE).

Nyújtón: 1. Moldován (Dermata) 39.10 pont, 2. Albert (KKASE) 38.3 pont, 3. Mártonffy (Dermata).

Talajtornában: 1. Albert (KKASE) 38.3 pont, 2. Moldován, 3. Foltieska.

Lóugrásban: 1. Thálas (KKASE) 39.4 pont, 2. Janka (Dermata), 3. Albert.

Az egyéni összetett versenyben első Moldován (Dermata) 227.6 ponttal, 2. Albert (KKASE) 219.3 ponttal, 3. Farkasfalvy (KKASE) 194.8 ponttal.

A pontozóbíróknak súlyos szerepük

A TOTO 23-ik fordulójában csak 10 mérkőzés volt érvényes

1. U—Zidenice 3:4 (2)
2. Hadsereg—Minerul 4:0 (1)
3. CFR—U old-boy 4:2 (1)
4. DVSC—Elektromos 3:1 (1)
5. Szolnok—ETO 2:0 (1)
6. Haladás—SalBTC 1:0 (1)
7. CFR—Carmen elmaradt.
8. Viforul Dacia—SFB elmaradt.

volt, mert nehéz feladat elé állította őket olyan csapatok igazságos pontozása, amelyekben a kezdő versenyzőkön kívül olimpiai jelöltek is szerepeltek. Eppen ezért illető dícséret Kádár György, Páska Vilmos, Gedeon Zoltán és Réthi Ferenc pontozóbírókat, akik tisztességüket elfogulatlanul töltötték be.

A versenybírókban Boros József és Miklós Béla sportfelelősök, valamint Sipoș Dezso jóvágykeltők szakavatottan. A verseny sikeres megrendezőjét Albert János műszaki vezető érdemel dicséretet és elismerést.

9. CFR B—RATA 1:3 (2)
10. Vasas—Szabadság 6:1 (1)
11. ILSA—PMB elmaradt.
12. Belgium—Franciaország 65:100 (2)
- A. Svájc—Franciaország 64:94 (2)
- B. Szófia—Bukarest ökolívás elmaradt.

A vízilabda bajnokságban

Vasas—Szabadság 6:1 (3:0)

KOLOZSVAR. Az NB I-es vízilabda bajnokságok vasárnapi fordulójában a Vasas vízilabda csapata kitűnő játék után könnyen győzött 6:1 (3:0) arányban a nagyváradi Szabadság ellen.

VASAS: Svajkovszky, Bogdan, Krisán, Jordáky, Sarkadi, Aranyossy, Radu.

SZABADSÁG: Hegyessy, Sohnenwirth, Pécsy, Filip, Fodor, Berecky, Csordás.

A kolozsvári csapat már az első félidőben fölényesen vezetett. Radu 3, Aranyossy 2 és Jordáky góljaival könnyen érte el győzelmét. A Szabadság egyetlen gólját Fodor dobta.

A Vasas csapatából Bogdan, Jordáky, Sarkadi és Radu, a Szabadságból Sohnenwirth és Berecky játszott jó.

Kiss (Marosvásárhely) a mérkőzést jól vezette.

A vízilabda mérkőzést megelőzően több számból álló uszóverseny volt, melyen a nagyváradi Szabadság és a nagyszabasi Arzenal uszói is résztvettek.

Eredmények: 50 m leánygyermek mellúszás: 1. Steiner (Szabadság) 52.9 mp, 2. Chira (Vizművek) 54 mp, 3. Fabritiusz (Arzenal) 54.5 mp. 50 m fiugyermek gyorsúszás: 1. Kozák (Szabadság) 32.3 mp, 2. Uleu III (Arzenal) 36.2 mp, 3. Csákány (Vasas) 36.6 mp.

100 m férfi mellúszás: 1. Marger (U) 1 perc 26.5 mp, 2. Nagy (Vasas) 1 p 35.3 mp, 3. Maxim (BEAC) 1 p 35.5 mp. 100 m női mellúszás: 1. Papp (Szabadság) 1 p 42.2 mp, 2. Zintz (Arzenal) 1 p 48.6 mp, 3. Schultz (Arzenal) 1 p 50.6 mp.

100 m férfi gyorsúszás: 1. Gherman (BEAC) 1 p 08.5 mp, 2. Uleu (U) 1.08.8 mp, 3. Gonosz (U) 1.10.9 mp, 4. Erdélyi (BEAC) 1.11.5 mp. A 4x100 m ifjúsági gyorsúszást a Vasas váltócsapata nyerte meg 5.57 másodperces időben, 2. Arzenal 6.10 mp. A műugrásban: 1. Nagy (Vasas), 2. Molnar (Dermata), 3. Haresa (Arzenal).

A BEAC—Vasas ifjúsági bajnoki mérkőzést július 25-én játszották le.

RATA—Bukaresti CFR 3:1 (1:0)

BUKAREST. A marosvásárhelyi RATA vízilabda csapata az NB I-es bajnokságok küzdelmei során, a bukaresti CFR együttesét 3:1 (1:0) arányban legyőzte. A RATA csapata, mely a mérkő-

zés nagy részében fölényben volt, megérdemelten szerezte meg első két pontját a bajnokságban.

Temesváron az ILSA—PMB mérkőzés elmaradt.

Besztercei sporthíradó

Az Ifjúsági Egység Kupa versenyén sok új tehetség tűnt fel

BESZTERCE. (Tudósítónk jelentése.) — Az Ifjúsági Egység Kupa előkészítő versenyein több figyelemreméltó eredményt ért el a fiatal tehetségek. Eredmények:

80 m. síkfutás leányok részére: 1. Urbán Gertrud 11.9 mp, 2. Gross Mária 12.1 mp, 3. Csallner Margit.

100 m. síkfutás fiuk részére: 1. Horea Sandi 12.3 mp, 2. Almasan Nicolae 12.4 mp, 3. Merutan Ion.

1500 m. mezei futás leányok részére: 1. Zapuțan Valéria 6 p. 38 mp, 2. Jiga Aurelia, 3. Rus Elena.

3000 m. mezei síkfutás fiuk részére: 1. Clepsa Vasile 11 p. 42 mp, 2. Urosviatanu Francisc 11 p. 44 mp, 3. Virág Béla.

400 m. síkfutás leányok részére: 1. Avram 1 p. 15 mp, 2. Catarig, 3. Mata.

800 m. síkfutás leányok részére: 1. Mute Alexandru 3 p. 22 mp, 2. Pasesan Felicia, 3. Hanke Gertrud.

Súlydobás fiuk részére: 1. Szmolka András 12.45 m, 2. Tarmure Ioan, 3. Marianea Iosif.

Súlydobás leányok részére: 1. Csallner Margit 8.65 m, 2. Urbán Gertrud.

4x100 m. női váltó: 1. CsSB 1 p. 54 mp, 2. Csallner, Urbán, Gross, Aurelia, 3. OTS.

800+400+200+100 Balkán-váltó férfiak részére: 1. UTM (Clepsa, Muroran, Urosviatanu, Lazar) 1 p. 5.13

mp. 2. UTM. 3. Tanoneotthon. Labdarugásban az OTS, falusi csapatok 3:0 arányban győztek az UAER, középiskolások együttese ellen, míg a CsSB—UTM mérkőzés 2:0 (1:0) eredménnyel végződött.

Röplabdában: CsSB—UTM 15:13, 11:15, 16:14.

A bemutatott ökolívásban a Baba—Nasadeanu, Gianina—Clepsa és az Urosviteanu—Clepsa párok tűntek ki.

A nagy közönségsikert elért versenyek szakszéri megrendezése Mostor Pavel, Goga Emil, Bumus Augustin és Boldis László testnevelő tanárok érdeme. A Népsport Szervezet felkérésére Boldis László lelkes munkával készítette elő az Ifjúsági Egység Kupa versenyét.

Baicu, az OSP központjának megbízottja jelenleg Besztercen tartózkodik, ahol jelenlétében választják meg a helyi Népsport szervezet új vezetőjét.

A besztercei sportolók — élükön az atlétákkal és labdarúgókkal — július 24-én Tordán szerepelnek, a megyék közötti verseny keretében. Lehetséges, hogy a jó erőkből álló beszterceiek július 25-én és 26-án Aranyosgyéresen és Kolozsváron is vendégszerepelnek és bemutatják tudásukat.

SPORTHÍRADÓ

A kolozsvári Játékvezető Testület felhívja Boldis László, Ciosa Gheorghe, Ferencz Lajos György Endre dr., Gorgan Alexandru, Haraj Lajos, Lébi Maxi, Nagy Sándor, Petriciu Alexandru, Rónai Ferenc, Radu Ioan, Salvan Virgil mérnökök és Zsigmond Andor játékvezetőket, hogy a JT ülésén július 21-én, szerdán este 7 órakor helyzetüket tisztázzák, jelenjenek meg, mert az ülésen csak azoknak a játékvezetőket ismerik el, akik a fenti időpontig jelentkeznek a Játékvezető Testületnél.

A Hagglibor vezetősége felhívja összes tagját, hogy szerdán este 7 órakor a December 30-utca 17 alatti CDE helyiségében tar-

tandó ujjászervező ülésen teljes számban jelenjenek meg.

A kolozsvári vasutas sport egyesület ma, hétfőn délután 6 órakor a Horea-út 5 alatti szakszervezeti helyiségben tartja ujjászervező ülését. A CFR vezetősége felhívja az összes munkásokat és tisztviselőket, továbbá a CFR vezetőköt, hogy a ma délutáni ujjászervező ülésen feltétlenül jelenjenek meg. Az ülésen a kolozsvári Népsport Szervezetet Feier Imre képviseli.

Az aradi alkertület fegyelmű bizottsága Ratiut, az aradi CFR játékost és Pataki, az AMTE hátvédjét, akik nyilvános mérkőzésen összeverekedtek, játékgától egy-hónapra felfüggesztette.